

SARI CÜCELİK VİRÜSÜ

(Barley yellow dwarf)

Bu virüs arpa sarı cücelik virüsüdür. Bazı yerlerde buğday sarı cücelik virüsü ismiyle de anılmaktadır.

Cücelik virüsü bitki öz suyunda stabil (aktif, yapısı değişmeyen, sürekli anlamında) haldedir. Sadece bitki dokusunda yaşar. Anız veya toprakta yaşayamaz.

Yaprak bitleri ile taşınmaktadır. Yaprak bitleri virüsü bir kez vücutlarına aldıklarında hayatları boyunca taşır ve yayılmasına neden olurlar.

Cücelik virüsü başta arpa ve buğday olmak üzere yulaf, çavdar ve çeltikte zarar meydana getirmektedir.

Cücelik virüsünün oluşturduğu en önemli belirti boğum aralarının kısalması nedeniyle bitkilerde görülen cüceleşmedir.

Yapraklarda görülen renk açılması, açık yeşil veya sarımtıraklık durumu, yaprak yüzeyinde dikine açık çizgiler şeklinde olur ve bazen bitki besin maddesi noksanlıkları ile karıştırılabilir.

Cücelik virüsünün diğer belirtileri ise, daha çok yaşlı yapraklarda görülen ve enfeksiyondan 1-3 hafta sonra başlayan; yeşil rengin

kaybolması, yaprakların sertleşmesi, yukarı doğru kıvrılması, testere dişli yapraklar, başaklanma ve çiçeklenmede azalma gibidir.

Resimde hastalıktan kaynaklanan boşluklar ve hasta bitkiler görülmektedir.

Cücelik virüsünün zarar yaptığı bitkiler ve başlıca belirtileri:

Arpa: Yaprak uçlarında ve kenarlarında açık sarı renk değişimi olur. Hızlı bir şekilde tüm yaprağa yayılır. Bu durum azot noksanlığı ile karıştırılabilir.

Buğday: Hastalığın enfekte olduğu buğday bitkilerinin genç yapraklarında yoğun bir sararma veya damarlar arasında sararmalar ve yaprak uçlarında kurumalar görülebilir.

Özellikle bayrak yaprağı ucunun kızarması sık görülür ve enfeksiyonun en karakteristik belirtisidir.

Hastalığa daha hassas çeşitlerde bulaşma kardeşlenme evresinden önce olmuşsa, bitki genellikle bodur kalır.

Virüslerle kimyasal mücadele yapılamamaktadır. Ancak hastalığın yayıcısı olan yaprak bitleriyle erken dönemde kimyasal mücadele yapılmalıdır.